

Huvudman

Jönköpings kommun
kontaktcenter@jonkoping.se

Beslut

Datum 2024-12-09

Dnr SI 2024:8013

Sida 1 (3)

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Alfred Dalin i Jönköpings kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Jönköpings kommun rörande brister inom delar av skolans val. Därmed avslutas ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Alfred Dalinskolan i Jönköpings kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 24 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation i form av klassscheman och beslutad timplan. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att skolans val är en fördjupning i ämnet musik. Hur utrymmet för skolans val ska användas i verksamheten beslutas av rektorn, vilket också avspeglas i granskad timplan. Alfred Dalinskolans timplan utgår från den av kommunen beslutade timplanen, men med omfördelning av undervisningstid från enskilda ämnen till skolans val.

Av granskad lokal timplan för läsåret 2024/25 framgår att huvudmannen beslutat om totalt 2 763 timmar undervisningstid för årskurs 7 och 8, samt 2 793 timmar för årskurs 9. Skolan har beslut om utökad undervisningstid. Av denna tid avser 334 timmar skolans val för årskurs 7 och 8, medan det

för de elever som nu går i årskurs 9 är en utökning med 316 timmar som omfördelats till skolans val.

Av Skolinspektionens granskning av timplanen framgår att musikklasserna har reducerad undervisningstid i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, slöjd, teknik samt i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena, jämfört med den lagstadgade garanterade undervisningstiden för ämnena i högstadiet.

Av granskad timplan framgår att för elever i årskurs 7-9 har ämnet bild reducerats med 28 procent och idrott och hälsa med 23 procent. Vidare har ämnet slöjd reducerats med 23 procent för elever i årskurs 7-8.

Huvudmannen har i synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning, den 25 november 2024, uppgett att verksamheten uppmärksammat att de räknat fel i beslutad timplan och avser att korrigera timplanen på följande sätt. Undervisningstiden kommer att förlängas med fem minuter per vecka och årskurs i ämnena bild samt idrott och hälsa. I ämnet slöjd kommer undervisningstiden att förlängas med fem minuter per vecka för årskurs 8 och 9. Förändringen träder i kraft vårterminen 2025.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen. (10 kap. 4 § skollagen)

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen. (3 kap. 6 § skolförordningen [SFS 2011:185])

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut. (9 kap. 9 § skolförordningen)

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Jönköpings kommuns verksamhet vid Alfred Dalinskolan inte uppfyller författningarnas krav då undervisningstid har reducerats med mer än 20 procent i ämnena bild samt idrott och hälsa för eleverna i årskurs 7-9. Vidare har ämnet slöjd reducerats med mer än 20 procent för eleverna i årskurs 7-8.

Skolinspektionen bedömer att Jönköpings kommuns verksamhet vid Alfred Dalinskolan uppfyller författningarnas krav avseende att det är rektorn som beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas i verksamheten. Utredningen visar också på att utöver de ämnen samt årskurser som nämns i stycket ovan, har huvudmannen inte omfördelat mer än 20 procent på högstadiet (årskurserna 7-9) från något ämne eller ämnesgrupp samt att antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik inte minskats överhuvudtaget.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Jönköpings kommuns verksamhet vid Alfred Dalinskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att huvudmannen ska besluta om en timplan som överensstämmer med innehållet i den nationella, stadiindelade timplanen som finns i bilaga 1 till skolförordningen. Vidare har undervisningstid reducerats på ett sätt som inte är förenligt med bestämmelserna.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom den korrigering som huvudmannen kommunicerat den 25 november 2024, där huvudmannen meddelat att timplanen kommer att revideras i enlighet med bestämmelserna och att förändringen träder i kraft vårterminen 2025. Skolinspektionen finner därför skäl till att avstå från att ingripa.

Beslutet är fattats av Christina Hjalmarsson, beslutsfattare.

Utredaren Fredrik Johansen har varit föredragande i ärendet.